

Dános község (Nagyküüllöm.) erdejéből 942 drb 2880 koronára becsült tölgyfát 3300 koronáért vették meg.

Leibicz város (Szepesm.) erdejéből 7525 drb lucz- és jegenyefenyő készletet, 52.290 K becsárral szemben, 70.600 K-ért vették meg.

Kászonujfalu (Csikm.) község közbirtokossága 21 holdon található, 13.490 K-ra becsült luczfenyőt és luczfenyőkérget 15.050 K-ért adott el.

Kercza (Vasmegeye) község határában a n. gr. Batthányi Béla hagyatékához tartozó erdőből 110·5 kat. holdon található erdei fenyőért 26.500 K árt érték el. (Az árverésen a vevőn kívül a többi árverező ezen árnak csak a felét ígérte.)

Szentmihály-Körtvélyes (Máramarosm.) község volt urbéresei 10.244 K-ra becsült 328 drb tölgyfáért 20.050 K-t vettek be.

Kisszeben (Szepesmegeye) város tanácsa 3000 m³ jegenyefenyő épületi fáért köbméierenként 6 K 92 f árt ért el.

F.-Dencs (Somogym.) község határában a br. Inkey József és Pál birtokán 1863 drb 4209 m³-re és 80.779 K-ra becsült tölgyfát 107.791 K-ért vették meg.

Csikborzsova (Csikm.) községnek Csikszépvíz község határában fekvő erdőrészeiben található 25.832 m³-re becsült fenyőhaszonfáért, 114.842 K 50 f kikiáltási árral szemben 228.182 K vételárt értek el. (!)

Szászkeresztur (Nagyküüllöm.) község tulajdonát képező 188 drb tölgyfáért, 5000 korona kikiáltási árral szemben, 9100 korona árt érték el.

Szenterzsébet (Szebenmegeye) község 4559 drb 54 cm átlagos átmérőjű tölgyfát 88.367 korona kikiáltási árral szemben 144.867 K 59 f-ért adott el.

Cserny Gy.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. Az erdészeti közszolgálat terén teljesített kiválóan hasznos szolgálatok elismeréséről van ismét alkalmunk számot adni. Az államszolgálatban eltöltött buzgó tevékenység legfelsőbb helyen is méltatásban részesülvén, Ő Felsege a király *Tomcsányi* Gyula m. kir. erdőigazgatónak a miniszteri tanácsosi czimet és jelleget, *Havas* József m. kir. erdőigazgatónak a miniszteri tanácsosi czimet adományozta, *Törzs* Kálmán m. kir. főerdőtanácsosnak saját kérelmére történt állandó nyugalomba helyeztetése alkalmából legfelsőbb elismerését tudtára adatta és *Pécs* Kálmán m. kir. erdőtanácsost főerdőtanácsossá nevezte ki.

A kitüntetett tisztviselők életrajzi adatait következőkben ismer-tetjük.

Tomcsányi Gyula 1844. évi november hó 8-án Ósván, Abaujtornamegyében született. Középiskolai és erdészeti akadémiai

tanulmányai elvégzése után 1867. év aug. 1-én mint erdészjelölt a mizslyei közalapítványi erdőhivatalnál lépett állami szolgálatba. 1870—1874. évig mint erdész a gödöllői erdőhivatalnál, 1875-től 1882-ig mint erdész, fogalmazó és később főerdész az ungvári főerdőhivatalnál szolgált és ott 1881-től kezdve a főerdőhivatal vezetésével is meg lett bízva. 1882-ben hivatalfőnöki minőségben a zsarnóczai erdőhivatalhoz helyeztetett át, hol egy évvel később erdőmesterré neveztetett ki. Munkásságának elismeréseképpen itt a főerdőmesteri czimet és jelleget kapta. 1891. évben a besztercebányai erdőigazgatóság vezetésével bízott meg, mely működési körében 1892-ben erdőtanácsossá, majd 1895. évben erdőigazgatóvá neveztetett ki. 1896. évben az ezredéves kiállítás alkalmával az erdőgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül a III-ad oszt. vaskoronarenddel, majd 1901. évben a párisi világkiállítás érdekében kifejtett tevékenységéért legfelsőbb elismerésben részesült. 1905. évben a földművelésügyi miniszteriumba hivatott be, hol az állami erdők kezelésének ügyeit intéző főosztály vezetésével bízott meg. Itt érte Ő Felsőségének ezen újabb, fent már említett kitüntetése. Fáradtságot nem ismerő tevékenységének legszebb sikerét a zsarnóczai és besztercebányai kincstári erdők gazdaságának felvirágzásában láthatja. Részünkről őszintén óhajtjuk, hogy kiváló szakavatottságát és tetterejét még számos éven át érvényesítse abban a szélesebb hatáskörben, a melybe újabban jutott.

Havas József 1848. évi július hó 16-án Ruma községben, Szerém vármegyében született. Középiskolai és erdészeti tanulmányainak elvégzése után mint erdőgyakornok 1872. évi november hó 29-én lépett a máramaroszigeti bányaigazgatóságnál az állam szolgálatába. 1876-ban a szegedi kataszteri igazgatósághoz erdőbecslővé, 1880-ban pedig a debreczeni és kolozsvári kataszteri kerülethez erdőbecslési felügyelővé neveztetett ki. 1881-évtől kezdve az akkori földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumban működött, míg 1883-ban a budapesti kir. erdőfelügyelőséghez erdőfelügyelővé ki nem nevezték. 1895-ben a zágrábi erdőigazgatóság vezetésével bízták meg, hol erdőigazgatóvá is kineveztetett. Mint a horvát-szlavonországi erdőgazdaság alapos ismerője, az ottani nehéz viszonyok között kiváló érdemeket szerzett. Ő Felsőége

1896-ban az ezredéves kiállítás körül kifejtett sikeres tevékenységeért legfelsőbb elismerésével, 1899-ben az erdészeti közszolgálat terén szerzett érdemek elismeréséül a III-ad oszt. vaskoronarenddel, 1901-ben a párisi kiállítás alkalmával kifejtett eredménydus működéséért ismét legfelsőbb elismerésével, míg most a miniszteri tanácsosi czimmel tüntette ki.

Törzs Kálmán 1853. évi október hó 6-án Bártfán született. Középiskolai és erdészeti akadémiái tanulmányainak befejezése után 1876-ban erdőgyakornoki minőségben az ungvári főerdőhivatalnál lépett állami szolgálatba. 1879. évben a pénzügyminiszteriumba hívták be, ahol akkoriban az állami erdők kezelését intézték. Majd a földmivelésügyi miniszteriumhoz helyeztetett át, hol 1881-ben II-od osztályu alerdőfelügyelővé, 1883-ban I. osztályuvá, 1888-ban erdőfelügyelővé neveztetett ki. 1892-ben (a kincstári erdőket kezelő erdőtisztek létszámában) főerdőmesterré, 1895-ben (az állami kezelésbe átvett községi s más erdőket kezelő erdőtisztek létszámában) erdőtanácsossá nevezték ki. Hosszu, központi szolgálatában tanusított kiváló ügybuzgósága és sikeres munkássága elismeréséül 1903. évben Ő felsége a főerdőtanácsosi czimmel tüntette ki és 1904. évben azzá tényleg ki is nevezte.

A közszolgálat teréről történt visszalépését őszinte sajnálattal látják tisztársai, kiknek osztatlan becsülését s tiszteletét birta.

Pécs Kálmán 1864. évi június hó 16-án Paulison, Temes vármegyében született. Középiskolai és erdészeti akadémiái tanulmányainak befejezése után 1885. évi június hó 30-án lépett mint erdőgyakornok állami szolgálatba. 1886. év október 19-én tette le az első hivatalos esküt. Mint erdőgyakornok, erdészjelölt és később mint erdész 1892-ig részint a kincstári, részint az állami kezelésbe vett községi stb. erdők kezelésénél szolgált. 1892. évben a földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztályába rendelték be, hol 1893-ban főerdészsé, 1898. évben erdőmesterré, 1899. évben erdőtanácsossá neveztetett ki és ugyanekkor az erdészeti főosztály egyik ügyosztályának vezetésével is megbízott, mig nem most főerdőtanácsossá neveztetett ki, amire különösen az 1898-ik évi XIX. t.-cz. alkotása, életbeléptetése és végrehajtása körül teljesített buzgó szolgálatai által tette magát érdemessé.

A műszaki címek és a műszaki gyakorlat rendtartása ügyében, amely évek óta elintézetlen maradt a kereskedelem-ügyi miniszteriumban, m. hó 23-án értekezletet tartott a nevezett miniszterium, mely a t. olvasóink előtt ismeretes törvénytervezetet öt kérdőpont alapján tárgyalta. A kérdőpontok és a rájuk adott feleletek a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője szerint a következők voltak:

1. *Szükséges-e a műszaki címek használatát törvényileg szabályozni s ha igen mily mértékben?* Az értekezlet egyértelműleg a mellett foglalt állást, hogy a műszaki címek használatát törvényileg kell szabályozni; az Egyesületünk javaslatában tervezett sokféle cím helyett azonban egyszerűség okáért csak két címet ajánl megállapítani és pedig a *mérnök* és az *építész* címet s egyszersmind az okleveles jelzővel ellátott és a nélküli címek közti megkülönböztetést feleslegesnek tartja, minthogy jövőben a kar ügyis csak okleveles egyénekből állhat s oklevél nélküli egyének jogosítást csak átmenetileg méltányosságból nyerhetnek.

2. *Kívánatos-e a műszaki gyakorlat jogának törvénnyel való szabályozása és ez a címek használatának szabályozásával kapcsolatban vagy attól elkülönítve történjék-e?* Az értekezlet egyértelműleg szükségesnek tartja, hogy a műszaki gyakorlat joga a címek használatával ugyanegy törvényben szabályoztassék.

3. *Milyen alakban történjék a gyakorlatjog szabályozása?* Az értekezlet egyértelműleg kimondotta, hogy a gyakorlatjog szabályozása Egyesületünk javaslata értelmében *műszaki kamara* útján történjék és pedig a *kamarai kényszer* alapelveinek elfogadásával, vagyis műszaki magánygyakorlatot más, mint kamaratag ne folytathasson.

4. *Milyen viszonyban legyenek a kamarával szemben a műszaki köztisztviselők és milyenben a műszaki magánhivatalnokok?* Az értekezlet véleménye szerint a műszaki köztisztviselők e minőségükben kamaratagok nem kötelesek lenni; ha azonban a köztisztviselő felsőbb hatóságának engedélyével magánygyakorlatot folytat, akkor e magánygyakorlatára tekintettel tartozik kamaratag lenni. Épp így a műszaki magánhivatalnokok, mint alkalmazottiak, nem tartoznak kamaratagok lenni; mihelyt azonban az illető magánvállalat harmadik személyek részére is teljesít műszaki munkákat, akkor legalább a vállalat műszaki irodájának főnöke tartozik a kamara tagja lenni.

5. *Nem fog-e a kamarai intézmény a közönségnek a műszaki gyakorlattal összefüggő érdekeire károsan vagy bénítólag hatni?* Az értekezlet e kérdésre nemmel felelt. Ez alkalommal különösen hangsúlyozták azonban, hogy az ipar szolgáltatásban álló ipariskolai képzettségű műszaki segéderőnek a mai tevékenységét ez a javaslat semmi tekintetben nem kívánja korlátozni.

Az erdei termékek egységes választékolása a német birodalomban. Erre vonatkozólag a német erdőgazdasági tanács (tulajdonképen az öt év óta főnnálló s az egész birodalomra kiterjedő német erdészeti egyesület választmányja) a következő

alapelveket állapította meg s azokat az egyes kormányoknak elfogadásra ajánlotta.

Az átmérő általában kéreg *nélkül* mérendő:

A) *Lombfa*. A lombfatörzsek és törzsrészek tekintet nélkül hosszukra, első sorban középméretű szerint s az ekként megállapított vastagsági osztályokon belül, másodsorban minőség szerint osztályozandók (*a* és *b* minőség). I. osztály 60 és több *cm*; II. osztály 50—59 *cm*; III. osztály 40—49 *cm*; IV. osztály 30—39 *cm*; V. osztály 25—29 *cm*; VI. osztály 25 *cm* alul.

B) *Tülevelűek*. I. *Szálfa*. Ennél az osztályozás hossz szerint és bizonyos hossz mellett elért átmérő szerint eszközölendő és pedig:

I. osztály legalább 18 *m* h., 18 *m* hosszban legalább 30 *cm* átmérő;

II. osztály legalább 18 *m* h., 18 *m* hosszban legalább 22 *cm* átmérő;

III. osztály legalább 16 *m* h., ebben a hosszban legalább 17 *cm* átmérő;

IV. osztály legalább 12 *m* h., ebben a hosszban legalább 14 *cm* átmérő;

V. osztály legalább 10 *m* h., ebben a hosszban legalább 12 *cm* átmérő;

VI. osztály valamennyi rövidebb és vékonyabb törzshossz és felső átmérő tetszőleges, de 1 *m*-re az alsó végtől az átmérőnek legalább 14 *cm*-nek kell lennie.

Ajánlatos a szálfák kitermelésénél a I—IV. osztályokban a felső átmérőt legalább az alábbi méretben megszabni:

I. osztály több mint 18 *m* hosszánál legyen a felső átmérő legalább 22 *cm*;

II. osztály több mint 18 *m* hosszánál legalább 17 *cm*;

III. osztály több mint 16 *m* hosszánál legalább 14 *cm*;

IV. osztály több mint 12 *m* hosszánál legalább 12 *cm*.

Az erdőgazdasági tanács elismeri, hogy ez az osztályozás leginkább a luc- és jegenyefenyő alaki viszonyainak felel meg.

Az erdei fenyőnél a helyi viszonyok döntenek el, vajjon szintén ez az osztályozás alkalmaztassék-e, vagy az osztályozás más szem-

pontokból kiindulva, pl. az alább a törzsrészekre nézve megállapított középátmérők szerint történjék-e.

II. *Törzsrészek* (Abschnitte). Ezeknél az osztályozás középátmérő szerint történjék és pedig: I. oszt. 40 és több *cm*, II. oszt. 30—39 *cm*, III. oszt. 25—29 *cm*, IV. oszt. 25 *cm*-en alul.

A törzsrészeknek a szálfáktól való különválasztása végett megállapítatik, hogy törzsrész alatt csak oly 18 *m*-nél rövidebb részek érthetők, melyek a szálfák fenti osztályaiba nem illenek be és legalább 18 *cm* felső átmérővel bírnak.

Amint látjuk, az erdőgazdasági tanács javaslata nem kimerítő, vagyis nem terjed ki valamennyi faválasztékra, hanem csupán az u. n. kereskedelmi fára. A kisebbkörű forgalomra utalt egyéb választékoknál általános megállapodás nem szükséges, de nem is lehetséges. A kereskedelmi árunál azonban a megegyezés kívánatos, mert a fakereskedelmet megkönnyíti, a faárak összehasonlítását lehetővé teszi és a becsléseket egységes alapra helyezi.

A javaslat legközelebb áll az u. n. heilbronni osztályozáshoz, amely Baden és Elsass-Lotharingia erdeiben volt szokásos és bár eredetileg a tutajozás igényeiből fejlődött ki, most is megfelel, mert a vevőnek a használhatóságot megszabó bizonyos felső átmérőt biztosít.

Badenhez és Elsasshoz az erdőgazdasági tanács javaslata alapján valószínűleg Württemberg is csatlakozik. Nemkülönben Poroszország is életbe léptette némi módosítással az ajánlott osztályozást, de nem hajlandó a lombfát kéreg nélkül méretezni s a tülevelű fákat is csak akkor, ha lehántásuk erdővédelmi okokból ugyanis megtörténik.

Kinestári erdőhivatal és erdőgondnokságok czimváltozása.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter, — a m. kir. belügyminiszter urnak Sáros vármegye községeinek és egyéb lakott helyeinek neveit megállapító 60.222/905. számú rendeletéből kifolyólag — a soóvári m. kir. erdőhivatal, valamint a kakasfalvi- és keczer-pekléni m. kir. erdőgondnokságok elnevezését „*tótsóvári m. kir. erdőhivatal*“- , illetőleg „*delnekakasfalvai és keczerpekléni m. kir. erdőgondnokság*“-okra változtatta.

Uj erdei vasut. Ő fensége Frigyes főherczeg véghlesi uradalmán létesítendő erdei vasutra hirdetett pályázaton a vasut teljes

kiépítésével, továbbá a felépítményi anyagok, járművek és mozdony szállításával Roessemann és Kühnemann, Koppel Arthur-féle vasutak czég lett megbizva.

A szőlőkarókra engedélyezett díjkedvezmény megváltoztatása. A szőlőkaróküldemények szállítására érvényesített díjkedvezmény, mely szerint ily küldemények után a leadási állomás területére illetékes hatóság, testület stb. valamelyike által kiállított s az illető fuvarlevélhez csatolt igazolvány alapján a fuvardíjnak teljes kocsirakományban való fizetés mellett a vasuti önköltségen alóli II. kivételes díjszabás díjtételei voltak alkalmazandók, a m. kir. államvasutak vonalain a folyó év december végével érvényen kívül helyeztetik. Ehelyett 1906. év január elsejével általános érvényességgel és az igazolási eljárás mellőzésével az I. kivételes díjszabás díjtételei fognak érvényesítettetni, mely az eddigi állapothoz viszonyítva vagononként 5—25 korona díjdrágulásnak felel meg.

